

UNA ALTRA LLEI

Seguint una tradició nefasta i de conseqüències terribles, sembla que amb cada canvi de color al Govern d'Espanya hem de tenir una nova llei educativa. La darrera, promoguda pel ministre Wert, s'anomena Llei Orgànica per a la millora de la Qualitat Educativa i, segons els que la defensen, aspira a ser part de la solució dels nostres principals problemes: el fracàs i abandonament escolars i les elevades xifres d'atur, sobretot juvenil.

Naturalment, la polèmica i els enfrontaments han aparegut tot d'una. Els que la promouen afirmen que és la millor llei que se pot fer, que garanteix la qualitat de l'educació pública i que ens assegura un futur millor, amb joves millor formats i millor adaptats a un cada cop més competitiu i globalitzat món laboral.

En canvi, les veus en contra són moltes i diverses: els partits de l'oposició, gran part del personal docent i de l'alumnat, els sindicats... Tots ells coincideixen en qualificar la proposta de José Ignacio Wert com una passa enrere, que dualitzarà el sistema educatiu, que recupera el protagonisme de l'església catòlica, que centralitza de nou els continguts curriculars i que ataca les llengües distintes del castellà.

El més preocupant és, com veurem més endavant, el convenciment ciutadà de la impossibilitat (i fins i tot de la manca de voluntat) d'assolir un acord d'estat en un tema tan rellevant per a la nostra societat com és l'educació.

Mostra: 900 entrevistes
Error màxim: +5,0%
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Maig 2013

ESPECIAL LLEI WERT

INEFICAÇ, POLÈMICA I SENSE CONSENS

La proposta de reforma educativa del Partit Popular és un dels principals temes de debat públic i polític dels darrers mesos. Per aquest motiu, hem volgut polsar l'opinió ciutadana sobre una temàtica tan important i tan bàsica com és l'educació i, consegüentment, la seva legislació.

La taula número 1 ens mostra que més del 40% dels ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears tenen una opinió molt dolenta dels continguts de la denominada Llei Wert. Si a això hi sumam que un 21% en fa una valoració dolenta, tenim que més de sis de cada deu enquestats se mostren contraris a la reforma educativa.

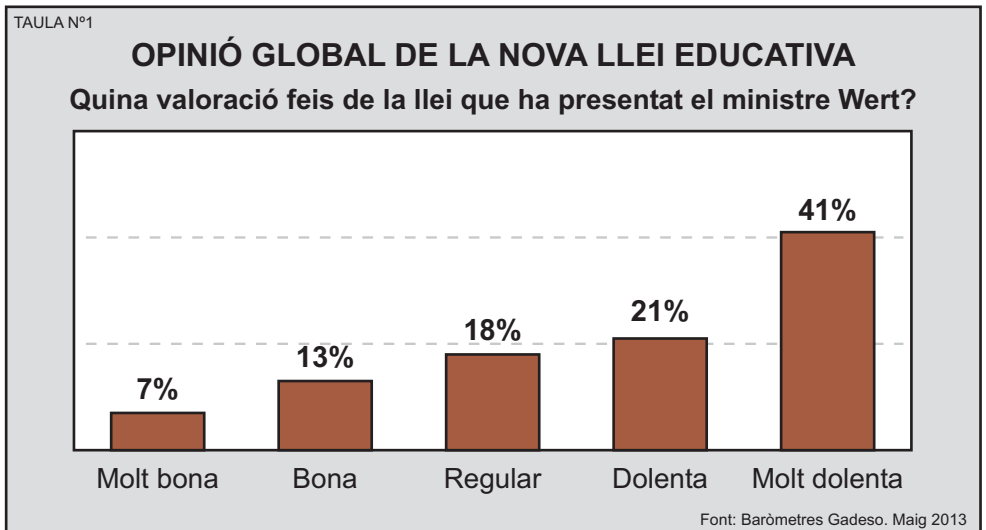
Per altra banda, únicament un 20% creu que aquesta llei és bona o molt bona. Aquesta xifra se situa molt per sota del percentatge de vot assolit pel Partit Popular tant a nivell nacional com autonòmic, el que ens permet deduir que hi ha una part significativa de votants populars que no estan d'acord

amb la llei Wert.

Distintes enquestes a nivell nacional també ens ofereixen resultats similars, el que hauria de fer pensar als impulsors de la llei que gaudir de la majoria absoluta al Congrés no sempre significa comptar amb el suport de la majoria social.

A més d'enumerar quins són els principals problemes del sistema educatiu detectats pels ciutadans (i si la llei els hi dona solució), al llarg d'aquest nou número de Quaderns Gadeso intentarem esbrinar quines són les causes d'aquest escàs suport ciutadà, desglossant les mesures més polèmiques que conté la llei, parant especial atenció a dos dels temes que més rius de tinta han fet córrer: la religió a les escoles i el tractament del català.

També hem demanat als illencs si creuen que és possible assolir un acord en la redacció de la llei i, de no se així, qui creu que n'és el principal culpable.

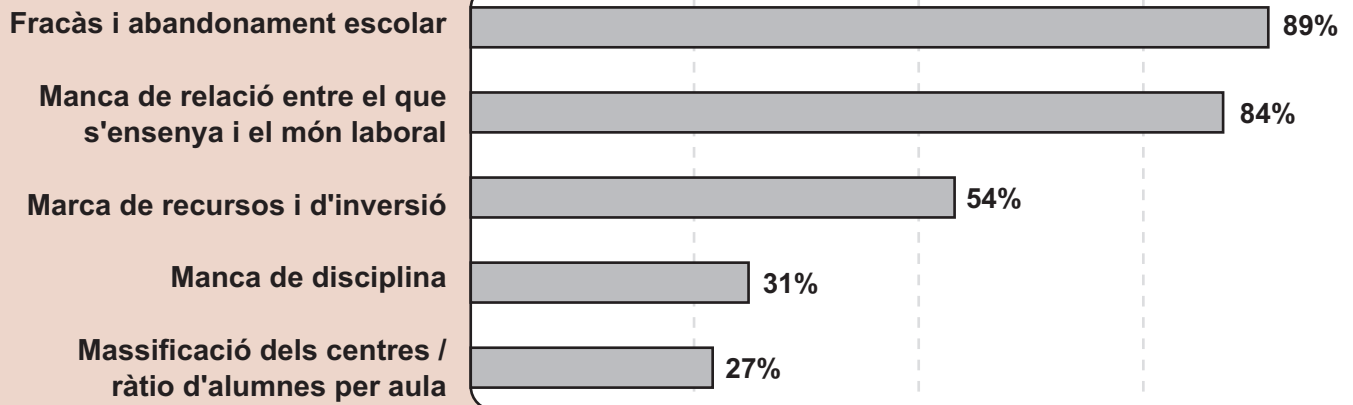

LA NOVA LLEI I ELS PROBLEMES EDUCATIUS

La sèrie històrica de les investigacions que ha publicat Quaderns Gadeso (i que podeu consultar gratuïtament a www.gadeso.org) deixen palès un rellevant i significatiu increment de la importància que atorguen els ciutadans illencs a l'educació, principalment per la relació que se fa entre una bona formació i l'obtenció d'un lloc de feina, incrementada per la crisi econòmica, per les altes xifres de fracàs escolar i pels insuportables percentatges d'atur juvenil.

TAULA Nº2

PRINCIPALS PROBLEMES DEL SISTEMA EDUCATIU

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2013

Observant la taula número 2, queden clares les principals preocupacions ciutadanes al voltant de l'educació. En primer lloc, les elevades xifres de **fracàs i abandonament escolar** que pateixen les illes, provocades en gran part per l'estructura econòmica balear, basada en el turisme i, fins fa poc, en la construcció. Ambdós subsectors demandaven mà d'obra intensiva i de baixa qualificació, el que esperonava els joves per deixar els estudis i posar-se a treballar.

Amb l'esdeveniment de la crisi, però, aquesta relativa facilitat per trobar un lloc de feina s'esvaix i se comprova que una bona formació, encara que no l'asseguri, augmenta les possibilitats d'estar ocupat. I d'aquí la segona gran preocupació: la **manca de relació entre el que s'aprèn a l'escola i les exigències del món laboral**.

El tercer gran problema, agreujat per les retallades i per

la retirada de serveis bàsics com els mestres de suport, les beques o els ajuts al transport escolar, és la **manca de recursos i d'inversió** en l'educació pública. Tanquen el llistat la manca de **disciplina** i la percepció de **massificació** dels centres i de l'augment de les **ràtios** alumnes/professors.

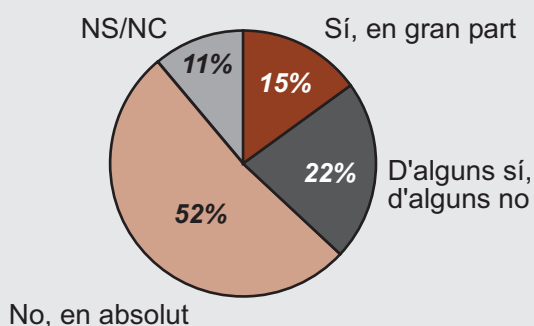
Resulta preocupant que, vistos tots aquests problemes, més de la meitat de la població cregui que **la nova llei no servirà per solucionar-los**, enfront d'un 15% que afirma que posarà remei a la majoria i del 22% que creu que n'arreglarà només alguns.

Pel que fa a la seva aprovació, una gran majoria opina que el PP farà valer la seva majoria absoluta i **aprovarà la llei** tal com ha sortit del Consell de Ministres o amb petits canvis formals i, per tant, sense tenir en compte les esmenes, reclamacions o suggeriments que li puguin fer els partits de l'oposició o els distints agents socials.

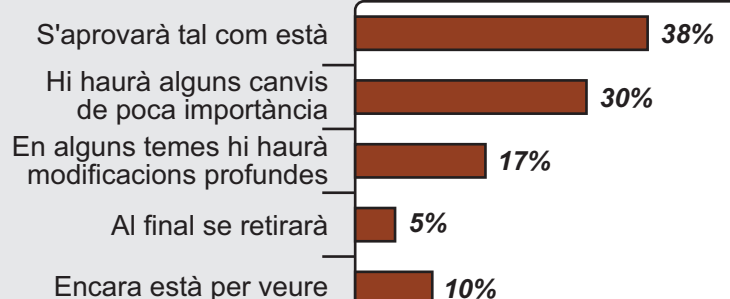
TAULA Nº3

SE SOLUCIONARAN AMB LA NOVA LLEI WERT?

És la nova llei la solució als problemes?

Sortirà endavant així com està o s'hi inclouran canvis?

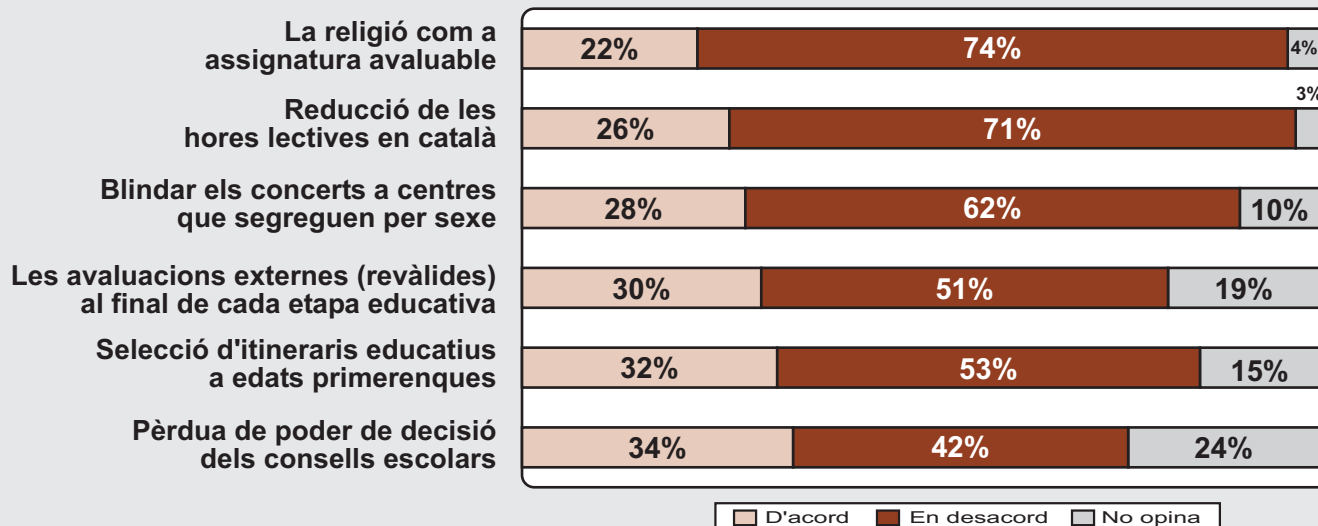
Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2013

LA POLÈMICA ESTÀ SERVIDA

Com resa el títol d'aquest Quadern, la nova reforma educativa impulsada pel ministre José Ignacio Wert ha desfermat una forta polèmica entre els distints partits polítics i en el si de la societat. A continuació se desglossen les mesures que més rebuig han causat i quina valoració en fan els ciutadans i ciutadanes de Balears. També hem volgut demanar per la possibilitat d'assolir un consens (sempre desitjable) a l'hora d'aprovar la nova llei educativa.

TAULA N°4

VALORACIÓ DE LES MESURES MÉS POLÈMIQUES DE LA LLEI WERT

Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2013

Els dos temes que més debat públic i mediàtic han provocat (i que tractarem en profunditat a la pàgina 4) són també els dos continguts de la llei que més rebutja la població illenca: el retorn de la **religió** com assignatura avaluable i que comptarà per calcular la nota global de l'alumne, mesura refusada per tres terços dels balears, i la reducció de les hores lectives de **català**, que únicament rep el suport del 26% dels enquestats. També preocupa l'interès del Govern en garantir el concert als centres que segreguen l'alumnat segons el seu sexe, normalment vinculats a organitzacions com l'Opus Dei.

Pel que fa als aspectes curriculars, més de la meitat de la

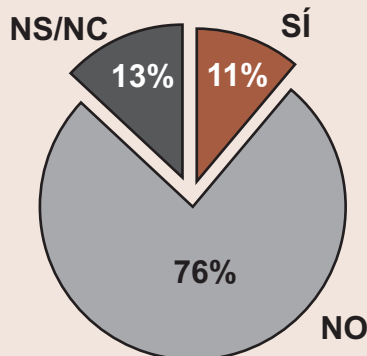
ciutadania se mostra contrària a la inclusió de **revàlides** al final de cada etapa educativa i a una selecció tan primerenca dels **itineraris escolars**, docns creuen que pot provocar una dualitat difícilment superable.

Per altra banda, és significatiu i alhora preocupant que una immensa majoria dels balears creguin impossible l'assoliment d'un **consens** entre els distints grups parlamentaris per dur endavant una llei d'aquesta importància. Alguns culpen a l'oposició o al posicionament de les autonomies, però gran part dels illencs en fa responsables al Govern i a les pressions que exerceix la Conferència Episcopal.

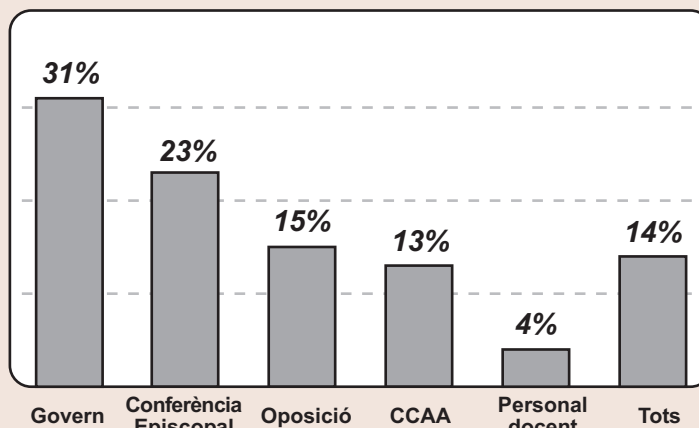
TAULA N°5

EL DESITJABLE CONSENS

Creieu que és possible arribar a un consens a l'hora d'aprovar la nova llei educativa?

Qui creieu que n'és el principal culpable?

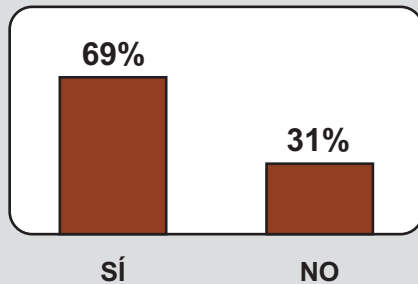
Font: Baròmetres Gadeso. Maig 2013

DOS FRONTS OBERTS: LLENGUA I RELIGIÓ

Com ja hem comentat al llarg del Quadern, dos dels grans fronts que ha obert (per molts de forma innecessària) la reforma presentada pel ministre d'educació són el tractament de les llengües distintes del castellà (el català en el nostre cas) i la inclusió de la religió catòlica com a assignatura optativa però avaluable i que comptarà a l'hora de fer la mitjana que serveix per accedir a carreres o per obtenir beques. Aquesta darrera pàgina vol esbrinar la posició de la ciutadania il·lenca envers aquests temes.

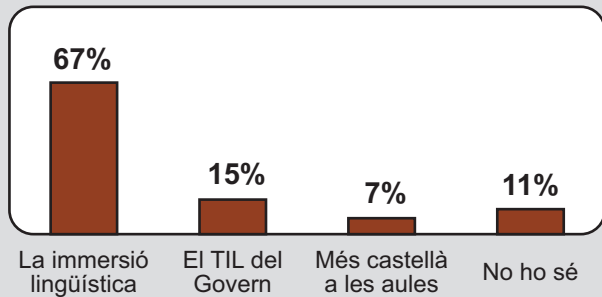
LA LLENGUA

Creieu que s'està produint un atac al català des dels governs central i autonòmic?

TAULA Nº6

En relació a la llengua, quin creieu que és el millor sistema?

Font: Baròmetres Gadeso, Maig 2013

Com ens mostra la gràfica superior, una majoria de la població balear opina que s'està produint un atac al **català**, tant del govern central amb la nova llei educativa, com de l'autonòmic, amb les diferents mesures adoptades per José Ramón Bauzá (lliure elecció de llengua, TIL...).

A més, dos de cada tres enquestats opinen que el sistema d'**immersió lingüística**, vigent actualment, és el més adient per educar els nins i nines en una comunitat bilingüe. Els percentatges dels que se mostren a favor del **Tractament integrat de Llengües** o de l'increment d'hores lectives en **castellà** són petits i, de nou, inferiors als percentatges assolits pel PP en les eleccions nacionals i autonòmiques.

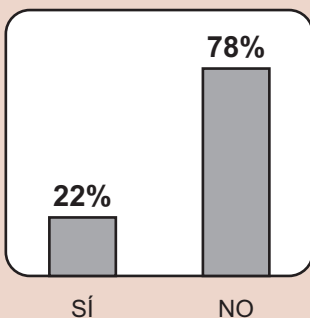
L'altre gran tema que més han destacat els mitjans és el

retorn de la **religió catòlica** a la categoria d'assignatura avaluable, una mesura que provoca el rebuig del 78% de la població, el que podria demostrar que a l'hora de redactar la llei han pesat més les pressions de la Conferència Episcopal que les opinions ciutadanes.

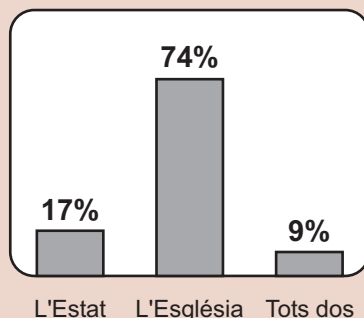
A més, cal tenir en compte que els professors que imparteixen **religió a l'escola pública** reben el seu sou de l'Administració, encara que sigui l'església catòlica la que els triï i els acomiadi. De nou, les opinions en contra són majoritàries, com majoritària és la creença que els famosos **acords amb la Santa Seu**, que regula aquestes i altres situacions educatives i que data de 1979, han de ser derogats o, com a mínim, revisats a la baixa. Els que hi estan a favor són una minsa minoria.

LA RELIGIÓ

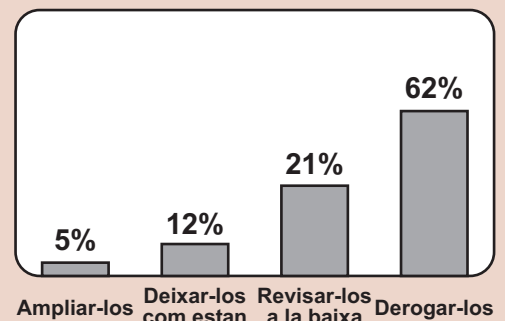
Creieu que la religió ha de ser una assignatura evaluable?

Qui creieu que hauria de pagar els professors de religió?

Què creieu que s'ha de fer amb els acords signats amb el Vaticà en matèria educativa?

TAULA Nº7

Font: Baròmetres Gadeso, Maig 2013